

Udfuelse gjældende? Jeg kan ikke see, at der skulde være nogen Forskjel. Jeg vilde dog finde, at det vilde være en ganske forunderlig Ting, om der skulde forelægges en Bisle for Thinget, om hvilke der skulde være Medlemmer af Examenskommissionen. Det ærede Medlem (Madvig) ryster paa Hovedet; men jeg veed ikke, paa hvilken anden Maade man da skulde bære sig ad, naar man ikke vilde betroe det til Ministeren. Skulde man paa denne Maade indskrænke ham, vilde han i samme Dieblis ophøre at være ansvarlig. Jeg kan ikke skjønne Andet, end at det er en Sag, som ganske maa overlades til ham. Det ærede Medlem ængstedes endvidere over, at det skulde blive Folk af den selvsamme Farve. Jeg kan ikke videre gaae ind derpaa og finder i det Hele, at det er heelt unødige Betyrninger; for mit Bedkommende kan jeg berolige det ærede Medlem med, at et eenfaldigt Valg ikke af mig vilde blive truffet. Saa beklagede det ærede Medlem sig dernæst over, at man vilde begynde med at reformere med Hensyn til det theologiske Studium. Et Sted skal man jo dog foretage Begyndelsen. Det ærede Medlem indrømmede selv, at der er Forskjel imellem de forskjellige Studier, og at Noget kunde tale mere for en Forandring med Hensyn til eet end med Hensyn til et andet. For mig har det — og jeg behøver vel ikke nærmere at forklare dette — ligget og har øiensynligt maattet ligge nærmest at røre ved det theologiske Studium og at foreslaae de Forandringer, som jeg der maatte finde rigtige. — Baade det ærede Medlem, der sidst satte sig, og det høitærværdige Medlem skraasoverfor (Vindeshøll) kom under de Foredrag, som af dem begge bleve holdte, ikke blot ind paa Sagens formelle, men ogsaa paa dens reelle Side. Jeg har ikke hidtil udtalt mig nærmere desangaaende, i alt Fald ikke her i Thinget. Tingen har imidlertid en saa stor reel Betydning, at jeg, navnlig ligeoverfor de forskjellige Uttringer, der ere faldne fra de tvende nævnte Medlemmers Side, maa noget nærmere gaae ind paa Sagen. Det skulde da — den Bemærkning maa jeg begynde med — være forunderligt, om en Reformbevægelse, som ikke blot daterer sig fra Aaret 1860,

men fra en endnu tidligere Tid, og som har sat Gemytterne i Bevægelse, ikke alene her i Thinget, i Repræsentationen i det Hele, men ogsaa udenfor Thinget, og ikke blot blandt de Studerende, men ogsaa i en langt videre Kred, ikke skulde indeholde en større Sandhed, en større Berettigelse end den, de tvende ærede Medlemmer ville indrømme. At Foranstaltningen, naar man seer hen til Høiskolens egne Lærere, kun kan være i disses velforstaaede Interesse, maa jeg ansee for givet. Det er jo øiensynligt, hvilken lang Tid disse aarlige, atter og atter tilbagevendende Examina røve fra Professorerne. Jeg skal ikke udførlig her udvilde min egen Betragtning, men hellere henviser til, hvad en høitærværdig Mand, som vi Alle have den største Høilagtelse for, nemlig det theologiske Facultets ældste Medlem, i saa Henseende i sin Tid har udtalt. Den høitærede Formand vil maaskee tillade mig at oplæse adskillige Uttringer, som i sin Tid ere fremkomne fra den nævnte høitærværdige Mand, og som findes i en Fremstilling af Universitetets Virksomhed i Aaret 1839. „Et af de byrdefuldeste“ — saaledes hedder det — „meest tid- og kraftkrævende Arbejde udgjør hos os en af Professorernes Hovedsysler. Det er beklædt, med hvilken overordentlig Sver og Omhu der i en Række af Aar er arbejdet paa at fuldstændiggjøre og organisere vort Examenssystem i forskjellige Retninger, og hvor stor en Rolle der derved er bleven tildeelt Universitetet“. Den høitærede Forfatter udvikler nu nærmere, hvilket umaadeligt Arbejde der i saa Henseende lægges over paa Høiskolens Lærere ved Gjennemgaaelsen og Rettelsen aarlig af 540 Afhandlinger og derved, at 30 hele Dage hengaae med at examinere, „og det forekommer mig saaledes“ — hedder det videre — „at tyde paa en Mangel paa levende Erfkjendelse af det nødvendige Forhold mellem Dtemed og Middell, naar i en Stat, hvor den høiere Dannelse paaafjounes og ønskes fremmet, naar i en saadan Stat de Mænd, der fremfor Alle maa anses for kaldede til at befordre den høiere Dannelse ved Litteraturens Hjelpe, Lærerne ved Landets eneste Universitet, blive hindrede fra at opfylde dette deres Kald ved at